

A o V a k s

K^m U L A L I N E M A A I L M A R U U M I S T

Muinasjutt tänapäevast
2-es vaatuses 5-es pildis.

PEDAGOOGIKA
ARHIIVMUSEUM
FOND K 15535-4

Juv. 1656/s

Meie mängime ülimoodsat mängu - igivanade mängureeglite
järgi

Ao Vaks

Rootsis, 1969

O s a l i s e d:

- Inku - väike tütarlaps, külaline maailmaruumist
- Lutta - elava iseloomuga ja fantaasiaga poiss, kelle 10-ne aastast sünnipäeva peetakse.
- Ema - Lutta ema
- Naabri-tädi - jutukas naabri perenaine
- Onu Viilip - Naabri-tädi vend, vana sõjamees, major
- Konstaabel Purk - konstaabli-onu aedlimas
- Baab - hää! maailmaruumist, kuskilt väljaöppe keskusest - või kes teab ...?
- Tom
- Ossi
- Riku
- Tiit
- Reet - Lutta sõbrad, mängukaaslased, koolivennad ja -õed
- Leitu
- Saimu
- Viivi
- Väike poiss - jalgrattal, "politsei sireeniga"
- Kolm väikest tütarlast - nukkude ja nukuvankritega
- Pallimängijad ja rõngakeerutajad tütarlapsed
- Tütarlapsed vihmavarjudega

Mängupaigaks on väike idülliline aedlinna osa ja
aeg on kevadsuvine - võibolla täna ...

I, II ja V pilt laste mängu pargis
III ja IV pilt Lutta kodus, aias.

I v a a t u s

I pilt

Moodne aedlinna osa ridamajade ja üksikmajadega, eesplaanil murgake laste mängu pargist, ilupöösaste, puude ja lilledega. Vasemal laste liivakast ja paremal pöösaste varjus pink.

Palav varasuvine öhtupoolik enne äikesevihma.

Avamäng - linnulaulu ja -sädistamise saatel.

Kui eesriie avaneb keerutab neli väikest tüdrukut keerutusröngastega keha ümber - moodustades suure ringi, mille keskel tüdrukute kolmik mängib pallidega, pingil mängib üks tüdruk nukuga, tema kõrval pingi ääres nukuvanker.

Tütarlapsed: (Laulavad keerutades ja pallimängides)

Heitke, heitke kuldsed kettad

taevakaarel kõndimaie -

:/ Ketas siin - ketas seal,

ketas piilub pilve peal.../:

Saatke, saatke sala soovid

sinimerde sõudemaie -

:/ Soovid siin soovid seal,

soovid kõrgel päikse peal.../:

(Vaevalt tütarlaste laul lõppenud, kui kostab läbilöikav vööras "sõjahüüd"): üüüüüüüüü- ü - ä - äh!

Tütarlapsed: (Katkestavad mängu ja jäävad kokkumult kuulatama)

Väike poiss: (Laste rattal "politsei sireeni" saatel kihutab läbi pargi, kohe tema järele tuleb kaks väikest tüdrukut nukuvankreid ees ajades:

Nad tulevad - tulevad siia marsilased -)

Tütarlapsed: Marsilased tulevad - ruttu peitu (Jooksevad rattaid ees

ajades koos pallimängijatega ära ja lõpuks kolmas väike

tüdruk, kes pingil mänginud, on nüüd nuku vankrisse

pakkinud ja ruttab samuti teistele järele: Martsipaanlased

tulevad, m a r t s i p a a n l a s e d tulevad - !

(Samas tormab lavale "üüü -ü - ääää" sõjahüüdega suur kari

"marsielanikke" - Tom, Tiit, Reet, Leitu, Saimu ja Viivi j.t.

papp-kastidest tehtud suurte silmaaukude ja traatatenni-

dega peakatetes - käes ilmelised "kiire-püstolid")

Tom: (Jõugu keskele hüpates, vana ilma riideta vihmavarju-vöre kaes) Aka-raka taku-raku tuhh - !

Köik: (kordavad) Aka-raka taku-raku tuhh - !

Tom: Ossa-kossa-possa puhh - !

Teised: Ossa-kossa-possa puhh - !

Köik: - ü - üääääääää - ähh - !

Tom: (Lööb käes oleva vihmavarju-vöre lahti ja klopib nööri-kaelas rippuvale sigarikarbile, vilistades pikkade ja lühikeste öönsate toonidega).Halloo - halloo - siin marsi-patrull "züx" kõneleb - kolm vöörast terasmeest maandusid - (vilistab signaale)

Osa lapsi (hüppavad pöösastest lagedale) Kolm vöörast - kolm terasmeest - !

Teised: Jah - kolm meest maailma ruumist - !

Tom: Peame tabama nad - ! (vilistab jälle)

Köik: (Vilistavad kaasa)

Luta, Ossi ja Riku: (Omavalmistatud "astronautide peakatetes" hüppavad üle heki teiste keskele)

Siin me oleme - tere marsielanikud - !

Köik paiskuvad laiali, kolm terasmeest jääb keskele. Muusika. Tants:"Pögenemine - tagaajamine".)

Luta, Ossi ja Riku: (Hüppavad tantsu lõppedes üle heki tagasi parki ja kaovad).

Teised: (Pikkade viledega neile järele): Terasmehed ilmaruumist - vötke kinni - vötke kinni -

Lutta-ema ja Naabri-tädi: (Tulevad vasakult pakid käes, esimesel astronautil ülikond ja peakate, teisel plast taigna kauss)

Lutta-ema: Uih! Kohe pikali jooksevad - !

Naabri-tädi: Millised mängud on nüüd lastel - näevad välja nagu tondid - või mida nad kujutavad -

Lutta-ema: Nagu mina aru sain - olid need kõik marsielanikud -

Naabri-tädi: Helde vägi - ega ometi päriselt - ?

Lutta-ema: (Naeruga) Ei-i - meie oma tänava lapsed kõik - ja need kolm, kes ees jooksid olid astronautid -

Naabri-tädi: Tösi jah - kui nüüd järele mõtlen - kas üks ei olnud mitte meie Ossi - punane kauss peas? Punane kauss - ahh - !

- nüüd ma hakkan arusaama - see kauss mis mul juba ammu kõögist kaduma on läinud -

Lutta-ema: Mis sa ütled - ?

Naabri-tädi: Näe, pidin täna uue taigakausi ostma -

Lutta-ema: Ega või teada jah, võibolla on ka minu taigakaus juba teel ilmaruumis marsi peale - ja mul on veel Lutta sünnipäeva kook tegemata -

Naabri-tädi: Jäta Sina kook - mina muretsen selle eest!

Lutta - jah, mötelda - kui ruttu see aeg läheb - !

Kümme aastat - sellepärast siis see sünnipäeva aiapidu - ?

Lutta-ema: Jah - aiapidu - lastele on see ju midagi suurt ja erilist - ja kümme aastat - see on ju tähtis sünnipäev - ! Ma ostsin talle kah üllatuskingituse - astronaudi varustuse - ülikonna, kiivri ja kõik -

Naabri-tädi: Mötelda - Kuidas need välja näevad - ?

Lutta-ema: (Karpi avades) Mänguasjade kohta näevad päris tõelised välja -

Naabri-tädi: Jah! Nagu päris - kui nüüd meie omad seda näevad - tahavad samasuguseid - oh, meid vaeseid vanemaid -

Tom, Tiit ja Leitu: (Tulevad joostes) Siia - üks põgenes siia - (märkavad naisi ja nende käes astronaudi ülikonda)

Tom: Aa - siin on veel kaks astronauti - nad ajavad just parajasti ilmaruumi-ülikondi selga - (hüppavad naiste juurde)

Lutta-ema: (ülikonda karpi tagasi pannes) Kas te jätate rahule - see ei ole teile - !

Leitu: Aga see on ju ilmaruumi-ülikond?

Tiit: (karpi piiludes) Ja seal on ka kiiver - !

Tom ja teised trügides naiste ümber: Las me vaatame -

Naabri-tädi: Küll te näete hiljem - minge nüüd - see on sünnipäeva kingitus -

Lapsed: Luttale - ?

Lutta-ema: Jah, sünnipäeva üllatus - aga jookse nüüd edasi -

Tom: Möistan. - Edasi "võõr" terasmeeste jälile - ! (jooksevad vasakule ära)

Lutta-ema: Lapsed on lapsed - ja milline fantaasia - kas hakka või ise uskuma, et oled marsi peale sattunud. (Seavad minekule, vahe peal on pisut pimenenud, õige kaugelt kostab köue lähenemist)

Naabri-tädi: (Taevast uurides) Seda ma tundsin - õhk on nii raske - hingata - saame veel täna äikesevihma -

Lutta-ema: Jah - kogu taeva lööb kohe pimedaks -

- Naabri-tädi: Mis sa arvad neist juttudest - kas marsielanikud on ikka päriselt olemas?
- Lutta-ema: Uih! Heldeke! Kust sa selle peale nüüd tuled?
- Naabri-tädi: (Kartlikult üles uurides) Siin nad kirjutavad ajalehtedes - alustassid lendavad tulejuga taga - ja väikesed rohelised mehed jalutavad pargis ringi -
- Lutta-ema: (Karpi kaenlasse võttes) Ah! Ajalehed - need peavad ju ikka põnevusi leiutama - ja kui neid ei ole siis neid ise tegema -
- Naabri-tädi: (Tema järele) Ära ütle midagi - kõik võib tösi olla - päris hirmu ajab peale - vaata kui korraga hüppab süda öösi üks selline roheline marsielanik su rõdu uksest sisse - (müristamine valjeneb ja lööb välku) Ui - jah - ! Äike tuleb ikka lähemale - ja kindlasti vihm kah - see paneb veel sünnipäeva aiapeo nahka -
- Lutta-ema: Äiksevihm läheb ruttu üle - ja siis paistab jälle päike - (mõlemad kiirustavad ära). (On kuulda kasvava hooga vihma lähenemist - juba rabistab vihmapiisku siia - sinna)
- Tom, Tiit ja Leitu: (Tulevad vasakult joostes, peakatted - karbid käes)
- Tom: Ruttu, ruttu - vihma varju! (Keskele pöösastesse)
- Tiit, Leitu: (Tema järele) Lutta juures aiapeol näeme - !
- Tiit: Kui vihm üle ei lähe, peab Lutta oma sünnipäeva aiapidu toas pidama - ! (Mõlemad ära)
- (Kostab jälle kauget köuemürinat, algab vihm. Muusika. - Kuus vihmavarjudega tütarlast tulevad tippides ja vihmavarje keerutades - "Vihmavarjude tants". Tantsu lõppedes pimeneb veel, vihmamuusika valjeneb.)

Eesriie sulgeb aeglaselt.

II pilt

Lava endine. Vihm ja muusika. Korraga sähvatab hele välk ja kostab vali raksatus.

Kaugusest taevakaarel hakkab kasvava kiirusega lähenema väike metalliselt kiirgav ketas - nagu alustass. Muusika on vaikinud, kahistab vaid tihedat vihma. Kiirgav alustass on tuhisenud vasakult üle laotuse paremale ja tuleb sealt juba tagasi, suuremana ja lähemal - nagu otsides maandumise kohta - ja korraga hõljub see imelike kumisevate helide saatel pargi pöösaste kohal ja laskub liivakasti taha puhmastikku. Vihmapiiskade kahin on muutunud imelikuks tilisevaks muusikaks - kaugeks ennekuulmatuks, mis nagu märgib ilmaruumi külalise saabumist. Liivakasti taga asuvad pöösad painduvad kahele poole - ja pöösaste taga seisab just maandunud ketta-taoline rakett. Raketi ümbrus kiirgab hõbedaselt ja selle ümmargustest

aknasilmadest tungivad tugevad lillad valgusvihud tühja parki. Raketi keskel avaneb väike ovaaluks.

Inku: (Astub aeglaselt ukseavast välja ja trepist alla, ta on täies ilmaruumi kiirgavas ülikonnas, kiivriga ja muu varustusega - mis sarnaneb Lutta kingitus-ülikonnaga, ainult ta rinnal on kummaline märj ja ta kannab veel kummalisemat vööd ja eriliselt kiirgavat käevõru ümber vasaku kinnastatud käe randme, mis on imekiirte väljasaatja, samuti raadiosaate ja vastuvõtu kummaline instrument.)

Inku: (Ringi uurides) See on siis maakera - see imetillukene kuldselt hiilgav kettakene - millest nii palju peame lugema ja õppima koolis - ja nüüd - on ta lõpuks pime, märg ja - ja inimese värvi puude ja rohuga - uh - hirmu ajab kohe peale - ! Kus ma siis olen? (uurib jälle ümbrust) - No, jah - laste liivakast - (naerab) - esimest korda - tulen teile külla - ja maabun kohe liivakasti - (Inku peakiivril olev lilla signaal tuluke hakkab vilkuma - ja on kuulda erisugust väljakutse signaali)

INKU: Väljakutse! (Pöörab vasakul käerandmel oleval käevõrul vastuvõtu seadeldist - mis lööb heledalt põlema) - Nad leidsid minu - nad leidsid minu - !

Hääl ilmaruumist: (läbi raadiotelefoni käerandmel) Züx - Züx - 2222 - 88-5?
Alfa sektor züx züx - ?

Inku: Siin - züx - züx - 22222 - 88 - 5 - INKU -

Hääl: I n k u - kas kuuled meid, Inku?

INKU: Armas Baab - usu mind - õnnetus! ülelööb jõucentrasse - !

Hääl: "Ülelööb jõucentrasse - see on halb - kuidas see juhtus?

Inku: Mitmemiljoniline elektrilööb - ammutuntud nali - mida vanasti nimetati valgus - lõi jõucentrasse - laadis selle tühjaks - järgnes maa otseühendus.

Hääl: Maa otseühendus ei tule enne kui ei olda maakera külgetõmbe jõu piirkonnas -

Inku: Ma - ma võibolla olin liiga lähedal - maakerale - ?

Hääl: Siis ikkagi uudishimu - Inku - ma hoiatasin Sind! Kui jõucentra on tasalülitatud - siis on tagasi start võimatu - jääd sinna kus praegu oled - !

Inku: Aga Baab! Ma maabusin lasteparki liivakasti - kas pean siis nüüd siia jääma - ?

Hääl: Vähemalt esialgu -

- Inku: Siia liivakasti - siis oleksin pidanud maailma ruumi astro-
noomia asemel liivakookide tegemist õppima!
- Hääl: (Naeruga) Nõnda - nõnda Inku - sa kahetsed - olgu see äpardus
sulle õpetuseks - aga kuula nüüd hoolega: kui saad uue mitme-
miljonilise elektrilaengu raketi lähedusse - laed sellega
jõucentra - selleks centrakontakt antennid välja - püüad
selle nõnda nimetatud välgu kinni - laed jõucentra ja stardid
viivitamatult - !
- Inku: Aga kui välku ei tule nii pea - mis siis saab?
- Hääl: Tuleb - ! Madalrõhkkond püsib - oota ainult - nõnda kaua aga
hoia end hoolega peidus - ei mingit kontakti inimestega - ei
mingeid nalju ja koerustükke! - Sa kuuled, mingeid rumalusi - !
Ja hoia, et sa ei võta oma kiivrit peast - see on tähtis - !
Ma kordan: - hoia end peidus - ära tee rumalusi - ära võta
kiivrit peast - ootame sind välissfääris sektor - U-U m 111 -
nägemiseni - Inku!
- Inku: (Kui signaal tuli kiivril kustunud) Hoia end peidus - ära
võta kiivrit peast - ja rumalusi kah ei tohi teha - !. Oh,
kui igav on siin tillukesel maakeral! Ja oota nüüd välku -
nagu ei tea, mis tähtsat sündmust - päh - mis teil viga seal
üleval seletada - (Kuulda lähenevaid samme ja ähkimist)
- Inku: Keegi tuleb - mis nüüd? No, peitu ma ei poe - vähemalt esi-
algu - vaatame, kes see on - ?
- Onu Viilip: (Tuleb suur tordikarp käes) Kook ja kook - selle vihmaga -
see on täielikult korralduste ja eeskirjade vastu -
- Inku: (Endale) See on ju üks naljakas vanaätt - (Hüppab Onu Viilipi
ette) Züx - 88 - käsk: stopp - !
- Onu Viilip: (Kordab sõjamehelikult automaatselt) Züx - 88 - käsk: stopp - !
(Märkab Inkut) Mi - iis? Mis see tähendab? Noormees? Valvel!
Tervitus! - Kuhu jääb tervitus?
- Inku: Tervitust tuleb maailmaruumist - vanaätt - !
- Onu Viilip: Mi-is? Vanaätt - kuulmatu, kas sa siis mind ei tunne poisiklutt
- mis nali see on?
- Inku: Ee- i?
- Onu Viilip: Ah, soo - oma naabrit ei tunne enam? Mis vigur see jälle on?
Olen onu Viilip - või tahas Sa mind narriks teha - mind,
vana sõjameest - ?

- Inku: Kuule - vana Onu Viilip - sina ei näe ju üldse sõjamehe moodi välja -
- Onu Viilip: Mis, mina ei näe sõjamehe moodi välja - ? Seda julged sina, Lutta - minule öelda! - Minule, kes ma olen tulest ja suitsust ristitud - kahes maailma sõjas võidelnud - suuri operatsioone ja staape juhtinud - mina - ! Major Viilip - Põhjalõigu II Kütipataljoni ülem - Sina - valvel!
- Inku: Rahustu - rahustu - närvilisus on kaduvuse märk - (Teeb kummalise "marsitervituse") Ole tervitatud kahvatunäoliste suur major! - Inku, Alfa-sektor - 88 - züx Marsispektrumist!
- Onu Viilip: Hästi poeg! See juba läheb - ja sinu ülesanne?
- Inku: Salajanae - arusaadavalt - major Viilip - !
- Onu Viilip: (samuti tõsiselt) Arusaadav - (Pahvatab suure häälega naerma) Tore - Lutta - see sobib, sa näed selles astronaudi ülikonnas tõesti nagu mõni marsilt tulija - omavahel öelda, ma teadsin juba varem, et sulle selline ülikond osteti - ma andsin selleks, nii öelda - asjalikku nõu - su emale - ja-ah!
- Inku: Mis, sina andsid nõu - ?! - Kuulmatu, see siin on minu isiklik - üldine sektori standard varustus - ainult kooli ja eri-grupimärk siin - on erandiks - kuna olen eriõppe ülesnadega maailmaruumi saadetud -
- Onu Viilip: (südamest naerdes) H-öh, höh! just eriõppeülesandega - ! Saan aru - ja otse marsilt tulid - veel toredam! H-öh - h-öh! See on hea jutt mu pois! - omavahel öelda - varsti algab sinu sünnipäeva pidu peale, ma pidin selle koogiga kohal olema - sa tead - Naabri-tädi korraldusi - ?
- Inku: Minu sünnipäeva pidu - ?
- Onu Viilip: Just nii! Jooksen nüüd ees - nagu luurepatrull - ja teen su sünnipäeva kingitusele reklaami - jutustan kõigile, et kohtasin pesuehtsat marsielanikku - ja isegi ajasin temaga juttu - h-öh-h-öh - ! (Suure naeruga) Sa peaksid nägema, kuidas kogu tänava kohvitädid siis ülepea kaela jooksu panevad - h-öh - h-öh - !
- Inku: (kurvalt) Ah, sina majori-onu - sina pead mind siis naljatilgaks - ?
- Onu Viilip: Just nii - !
- Inku: Ja minu seletust tühjaks jutuks - ?

- Onu Viilip: Just nii - sama tühjaks - nagu neid iga päev ringi liigub - !
- Inku: Aga, oota - ma võin end sulle veel teisel viisil tutvustada - et mina ei ole tühijutt - ! (Pöörab oma käevõrul seadeldist mis hiilgama lööb - teeb siis käega liigutuse, kostab hele vihin ja koogikarp onu Viilipi käest lendab üles öhku ja karb)
- Onu Viilip: Mis temp see on - tuul - !
- Inku: Tuul ilmaruumist - jah, see oli tühijutt - mis minema lendas -
- Onu Viilip: Lori. Valvel! Käsk on: Silmapilk olgu tühijutt - ei kook - kuuled kook, siin tagasi - !
- Inku: (naeruga) Ei tule mulle meeldegi - !
- Onu Viilip: Sinu sünnipäeva peale vaatamata - tuleb sul veel täna see ilmaruumi ülikonna tagumik tuliseks kütta - (tahab Inkut turjast haarata)
- Inku: (Hüppab kiirelt eest) Ära puuduta mind - kui sa ei usu ikka veel, kes ma olen - siis vaata (astub ta ette ja puurib pilguga ta näkku) Noo - !
- Onu Viilip: (Suures üllatuses) See - saaa - eee - oooo - !
- Inku: (Vajutab käevõrule mis hiilgama hakkab siis sirutab parema käe ette onu Viilipi poole, käe sõrmeotstest tungivad tugevad valguskiired Onu Viilipile näkku, kes samal momendil tardub kivistatuna seisma - nagu kuju)
- Inku: Vabanda väga majori-onu, aga sõjakate ja kättemaksuhimuliste iseloomudega tehakse meil ikka nõnda - antakse pisut mõtlemise aega - mõne minuti pärast saad jälle liikuda ja kõnelda - loodan, et oled siis oma vihatuju unustanud - (Teeb marsitervituse") Just nii - ! Valvel! Ja nüüd lähen ja vaatan, mis asi see sünnipäeva aiapidu õige on - ja see Lutta - ta hakkab mind ikka enam ja enam huvitama - näeb ta siis tõesti samasugune välja nagu mina - ?

Eesriie.

II vaatus.

III pilt

Lutta kodu aias. Tagaplaanil maja lahtise rõduga, millelt üks tuppa. Rõdu ümber väänkasvud, ees lilled ja ilupöösad. Ees paremal puude all valgete linadega kaetud väikesed lauad, millised kokku seatud ühiseks pikaks sünnipäeva lauaks, millel koogid - küpsised, õunad, kompvekid, joogiklaasid - torbikud ja körred nende sees, laua keskel suur sünnipäeva kringel, milles põeb kümme küünalt. Terve aed ilustatud värviliste laternate ja tuledega. Eesriie avaneb muusikaga.

Ema, Naabri-tädi ja Lutta (seisavad rõdul)

Lapsed: (Tulevad lauldes rongkäigus, värviliste laternatega ja lilledega, Lutast möödudes annavad lilled üle) Sind tervitame -
Sind tervitame -
Su sünnipäeval -
Ja sulle õnne palju, palju soovime -

Tütarlapsed: (Toovad Lutta oma keskele rongkäiku)

Tahad tuisata sa välja ilmaruumi -
Külastada tähti, väikseid, kiirgavaid ja suuri -
Siis astu pardale - kohe, söber sa -

Kõik: ü-üi üi - üi-üi - üi - (Raketi tants)
i - i - i - i -i-
üi üi üi üi üi üi - i 'i

Ema ja naabri tädi plaksutavad)

Ema: Palju, palju tänu - see oli nõnda ilus - armsad lapsed - !
Palun, istuge nüüd lauda - !
(Lapsed asuvad laua ümber, valjult vadistades)
... ja, kuhu aga soovite ja kellega soovite - palun, palun - !
(Hakkab koos Naabri-Tädiga lapsi lauda seadma ja neile mahla torbikutesse valama ja kätte andma)

Naabri-tädi (emale): Ma ei saa aru, juba ammu saatsin majori koogi järele - minu oma ei tulnud ju välja - ja sinna ta jäi! See on kuulmatu - eeskirjade vastu.

Ema: Küll ta jõuab - õigeks ajaks -

Naabri-tädi: Õigeks ajaks - kooki on ju nüüd tarvis! - Lähen ja vaatan
õige kuhu ta ometi jääb - (ära)

Tom: Lutta, kus su astronaudi-kiiver on?

Reet, Said kiivri kah - kingituseks?

Ema: Jah! Kus su kiiver on?

Lutta: Toas. See on ju tüliks ees - ei saa korralikult kooke süüa -

Saimu: Too kiiver siia, näita meile!

Viivi: Näita - kas see on nagu päris kiiver -

Lutta: (Küpsiseid suhu toppides) Kannatage, kannatage - ma süüa enne - !

Ema: (Mahla valades) Sulle veel - ja siia - veel? (tühja kannu vaadata-
tes) - ma toon kohe lisa - silmapilk - (tõttab tühja kannuga
rõdu kaudu tuppa)

Kõik: Noh, Lutta - too nüüd kiiver siia - pane see pähe - ja näita -

Lutta: (Tõuseb lauast) Minugi pärast - kui te järele ei jäta - siis
peate nägema ilmaruumi lendurit - kohe olen siin täies vormis - !
(Jookseb rõdult tuppa)

Kõik: (Käsi plaksutades) Tore - tore -

Lapsed: (Söövad ja joovad ja vadistavad elavalt)

Tom: Eks näe - kindlasti on tal midagi - üllatuseks - Lutta - teadagi

Inku: (Tuleb vasakult, kiivril plingib roheline tuli, jääb nii suurt
hulka lapsi nähes kohmetunult seisma) Oo - h?

Leitu: (On Inkut märganud ja karjub suures vaimustuses) Vaadake, vaadake
- seal ta ongi - kui põnev - milline tuli - plingib - roheline-
seda võis arvata - Lutta -

Inku: (Pahaselt) Lutta - jälle Lutta - (teeb käega vaigistavaid liigu-
tusi) Vaikust - vaikust -

Lapsed: (Käratsevat Inkut tähelepanemata)

Inku: (Otsustavalt) Noh - kas saab vaikust või ei - ma ei ole sugugi
Lutta - e - ei o - ole, kuulete - (Lööb lootusetult käega) Hea
küll - siis proovime teisiti (keerab seadeldist käevõrul - siis
teeb käega liigutuse üles õhku - ilutulede suunas, millised
kustuvad kõik samal silmapilgul, jäävad vaid lauale põlema
kümme küünalt - kringli sees. Valitseb hääletu vaikus.)

Tere õhtust! - Olete üllatatud? See olen ainult mina - Inku -
tuln teie sünnipäeva pidule - tuln kaugelst ilmaruumist teile
külla - !

- Tom: (Suures vaimustuses ja kisaga) Inku - Inku - kuulete - !
- Ossi: Kust ta selle kummalise nime võttis? - Lutta - tore - maru - vahva - !
- Poisid: (Kooris) Käre-maru-vahva - ! Käre - maru - vahva!
- Leitu: - just nagu päris marsilane - !
- Inku: (Endale - õnnetult) Jälle Lutta! Keegi ei usu mind! (osatades) - just nagu marsilane - no, teeme siis p ä r i s e k s - hea küll! - (Teeb endise liigutuse, tuled kustuvad jälle nagu varem ja uue liigutuse peale laua suunas, tõuseb põlevate küünaldega kringel laualt ja hakkab laua kohal õhus hõljuma)
- Lapsed: (Jälgivad hääletult)
(Siis tõusevad laualt kompvekid, saiad, küpsised, õunad ja järgnevad kringlile)
- Lapsed: (Kisades läbi-segi) Kringel lendab - saiad - ja õunad ja kompvekid - (hüppavad toolidele ja lauale neid püüdma.) Võtke kinni - võtke kringel kinni - ja kompvekid - (Kõik hõljub aga kõrgemale ja jääb laste käte ulatusest eemale).
- Inku: (Omale) Ei tea, kas sellest jätkub nüüd? Arvan nüüd peavad nad ometi mind uskuma, et olen Inku (teeb liigutuse tulede suunas, kõik tuled süttivad ja kringel ja muu hõljub alla ootavate laste kätele)
- Ema: (tuleb täis mahlakannuga, tema järel Lutta) Noh, mis siin siis lahti on - ?
- Inku: Nüüd on paras aeg kaduda -
- Leitu: (pöördub tulijate poole) See oli põnev - Lutta - !
- Saimu: Kuidas Sa seda tegid - kuidas Sa saad nõnda võluda - ?
- Ema ja Lutta: (arusaamatuses) Mis? Kuidas? Tegid? Võluda - mis te kõnelete?
- Ema: (lastele) Nüüd aga silmapil laualt maha - istuge jälle ilusti toolidele - ja teie poisid pange kringel lauale tagasi - ärge mängige sellega - kohe löikan selle lahti - ja kes soovis mahla?
- Reet: Lutta - tema on tõesti suur võlur - paneb kõik õhku lendama -
- Lutta: Ma ei saa millestki aru -
- Ossi: Ära vigurda - sa teed nagu ei teaks mis siin juhtus?
- Lutta: Mina olin kõik selle aja toas - ja panin kiivrit pähe -
- Ema: Mis jutt see küll on - midagi ei ole ju juhtunud - !

Onu Viilip: (Tormab sisse, tema järel Naabri - tädi) - Just - et on juhtunud! (N-tädile) viimaks ometi on su kaagutamine täide läinud - !

Naabri tädi: Ega ometi ...? Marsilased.....?

Onu Viilip: Just - !

N-tädi: Uih! heldeke - seda ma aimasin - !

Onu Viilip: Terve alustassi täis marsilasi on parki maabunud!

Kõik: Ooo - kui kole - !

N-tädi: Väikesed - rohelised - ?

Onu Viilip: Jah- just väikesed rohelised punaste suudega ja lipsavate keeltega -

N-tädi: Mis nüüd saab - mis me teeme - kuhu me jookseme - ?

Ema: Ega sa ometi soni - kas nägid oma silmaga - ?

Onu Viilip: Tulin koogiga - vihm ja äike läks just üle

N-tädi: Koogiga - jah, kus on kook - ?

Onu Viilip: Kook - ! (hädaliselt) Kook - jah - läks - viuh! - hüppas peost ja lendas üles! (üles tähendades, korraga) NÄÄ -

Kõik: (Vaatavad üles ja märkavad kooki, milline suure kiiruga alla lendab onu Viilipi jalgade ette. Üldine karjatus.)

Onu Viilip: (End kogudes) - jah - nii see on - siin ta on su kook, ole lahke - ja see kõik on selle väikeses kavala marsilase töö - keda kohtasin - püsti jalul pani mind pargis magama -

N-tädi: Mina seda karpi lahti ei tee - kes teab mis marsilaste vigur see on -

Lapsed: (üldine segadus), lapsed jooksevad vanemate selja taha, kisa-kära ja rüselemine) Marsilased - marsilased - tulevad -

Onu Viilip: Vaikust nüüd! Jätke kisa ja kära! Kuulete! - Ei mingit paanikat! Ema ja tädi ruttu lastega majja! Evakueerimisplaan läbi viia. Kuulutan välja üldise kaitseseisukorra siin. Ja keegi ei lahku majast, mitte keegi kui ainult häda korral ja siis tuleb kasutada tunnussõna - mõistate?

Kõik: Tunnussõna - ?

Onu Viilip: Tunnussõna jah - Muidu ei pääse majja enam tagasi -

Tom: Missugune on siis see tunnussõna - ?

Onu Viilip: Missugune? - jah! - Midagi päevakohast - ütleme sünnipäev -

Kõik: - sünnipäev -

Onu Viilip: Jah, sünnipäev! Ja nüüd majja, ruttu - ! (Ema lastega majja)

- Onu Viilip: (N-tädile) Önn kui telefoni ühendused on veel alles - nii kaua kui ei ole veel politsei ja sõjaväe abi siin, peame omakäe peal opereerima ja vastupanema - (majja hüüdes) kõik asjad, mis kaitserelvadeks sobivad tsivilistidele ja vaba-tahtlikele välja jagada -
- Pargi ja maja vaheline maa-ala on nüüd "ei-kellegi-maa" (Märkab kooti maas, võtab selle üles) Väga ohtlik tsoon - kuulete - Ja nüüd kõik kaitsepositsioonidele - !
- (Surub koogikarbi naabri-tädile kätte)
- N-tädi: (Hädaliselt) Mis mina teen? Koju ma ei saa - ohtlik tsoon - ütled - kuhu ma lähen - taevakene - mis must saab?
- Onu Viilip: Tavaline! Siis kui sul kõige enam pead on tarvis - siis kaotad sa selle täielikult - ! Otsi, otsi omale midagi käepärast ja asu valvele - siin -
- N-tädi: Siin! Väljas - ? Ei iialgi, ka mitte kõige maailma raha eest! (Jookseb rõdule, sealt tuppa, pörkab aga kinnise ukse vastu) Laske mind sisse! juba tulevad - invasioon -
- Hääl seest: Tunnussõna -
- N-tädi: Tädi! Naabri-tädi - see olen mina - !
- Hääl seest: Tunnussõna -
- Onu Viilip: (Tädile pörutades) Tunnussõna on sünnipäev! (Lootusetult) Oh, need tsivilistid!

Eesriie

IV pilt

(Vähe hiljem. Lava endine)

Inku: (Kurvalt) Siin see siis on - kõik põgenevad kisades ja karjudes - tulevad - tulevad - invasioon - marsilt - ja see olen vaid mina - väike Inku, kes tuli teie sünnipäeva pidule - Inku kaugelt ilmaruumist - seda teie algul ei usu - naerate mind välja- Kui teen teile selgeks, et olen tõeliselt kaugelt võõralt planeedilt - siis põgenete karjudes - kutsute politsei ja sõjaväe - miks - miks? Inku ei ole teile midagi halba teinud - miks te ei salli mind - ? Sellepärast - et olen teistsugune - ? - Meil on kõik seda värvi - ja puud ja pöösad on seda värvi nagu olete teie siin - mina sallin teid küll, selle peale vaatamata, et näete paris kolidad ja hirmuäratavad välja -

Onu Viilip: (Ilmub rõdule, liblikapüüdmise võrk käes, pöördub kui uksele koputatakse seest poolt) Tunnussõna - ?

Lutta: (Seest) Sünnipäev - ilmub uksele)

Onu Viilip: Kuhu sa lähed?

Lutta: Juua on majas - aga söök jäi ju kõik välja aeda laudadele - (läheb laua juurde ja korjab sealt sülle saiu ja õunakorvi ja küpsised ja läheb nendega rõdu kaudu majja tagasi)

Inku: (Kes end vahepeal pöösa varju tõmmanud, astub sealt välja) Neid ümmargusi palle - õunu - ei ole ma veel elus maitsta saanud - ja nüüd viis ta need majja! - Oota, mul tuli hea mõte - tunnussõna - ! (Läheneb rõdule, kuhu onu Viilip kohe ilmub)

Onu Viilip: Tunnussõna - ?

Inku: (Astub otsustavalt rõdule) - Sünnipäev - ! (Lipsab siis majja sisse)

Onu Viilip: Õige -

Inku: (tuleb kohe majast tagasi õun käes) - see läks ju päris lihtsalt -

Lutta: (tuleb majast, läheb laua juurde ja võtab kringli ja kaob sellega majja tagasi) - sünnipäev -

Inku: (tulles korraga viguri peale, naerab lõbusalt ja astub rõdule) -

Onu Viilip: (astub talle vastu)

Inku: Sünnipäev - lipsab majja)

Onu Viilip: (talle kahtlaselt järele vaadates) sünnipäev -

Inku: (tuleb kringel käes jälle välja) - sünnipäev - (läheb ja asetab kringli lauale tagasi)

Onu Viilip: (aeglaselt) sünnipäev, sünnipäev - (korraga omaette arvestades) ükskord välja - kaks kord majja tagasi - üks kord välja - ja kaks korda jälle sisse - ei - kuulete - ei! Siin on midagi korrast ära - ! (hiilib rödult alla Inku poole, kes rahulikult kringlit näpib) Stopp - jätta kringel rahule - (hüppab liblikavörguga Inku poole) nüüd oled sa mul käes ... sa roheline spioon - !

Inku: (Pöörab seadeldist käevörul, teeb liigutuse laudade suunas, need hakkavad liikuma ja seavad endid kohe kaitsekaareks Inku ümber)

Onu Viilip: Mis see tähendab tankidivisjon - (Muusika. Laudadetants. Lauad hakkavad onu Viilipi poole liikuma, kes tõmbub tagasi rödule. Muusika vaikides jäävad lauad rödu ette - pikas reas seisma.)

Onu Viilip: Aga nüüd - oled sa mul ikka lõpuks käes - (hüppab rödult vasak käsi ette sirutatud ja paremas vörk, Inku ette, et teda kinni võtta)

Inku: (Hüppab kõrvale, kätt ette sirutades ja muudab oma imekiirtega onu Viilipi kivistumus kujukse) Mul on kahju - majori-onu, aga nagu näha - ei mõjunud sulle see esimene - "hüpnokivistusseisang" - selleparast on hea kui võtad omale veel pisut aega - järelemõtlemiseks - sinus on ikka veel sõjakust ja kurjust alles - unusta need pahad omadused - majori-onu - !

(Kaugelt kuulda lähenevat köuemürinat)

Inku: (Kuuldes Purki lähenevaid samme) Kes siis sealt jälle lähemale hiilib - veel üks major - ? (seisab pöösa varju)

Konstaabel Purk: (Tuleb vihmakuues) Tere öhtust, härra major - kuulsin siit poolt röömsat laulu ja kilkamist - pidu täies hoos? (Astub lähemale, siis suure naeruga) Teil sõjameestel ikka omapärased naljad - seisang on kuidagi tuttav! (Naerab

- laginal) Just nii! (Astub veel lähemale) Härra major - ?
(Hüppab lähedale, katsub kohkunult majorit, taganeb siis hirmunult) - Ta, ta on kangestunud kujuks - külm nagu kivi - mu taevas, möni uut moodi kramp? - See on ju lõpp - arst - ambulants - ! (Tahab majja tormata)
- Inku: (Hüppab talle ette) Ei mingit muret - see läheb kõhe üle - see on hüpno-kivistusseisang - järelemõtlemiseks - nii kaua kui sõjakus ja kurjus ära lähevad.
- Purk: Kuidas? Mis loba sa ajad poiss - eest ära! Tee vabaks - Mina konstaabel Purk olen praegu ametikohuste täitmisel - ega salli mingisugust vahelesegamist - !
- Inku: See on tõsi, mis ma kõnelen - majori-onuga ei juhtu midagi halba - just vastupidi ta muutub nüüd - ikka paremaks ja paremaks -
- Purk: Ma ütlesin juba eest! Või (hearab oma nuiä vöölt) majori elu seisab praegu kaalul - aga mitte mingisugune rumal marsilaste-mängimine (Tahab Inkut eest ära tõugata)
- Inku: (Hüppab valgukiirusel kõrvale ja tõstab käe salakiirtega, mille mõjul Purk samal momendil kivistub kah kujuks, käsi nuiaga üleval) marsilaste-mäng - ütled sa ja sõjakas oled samuti - ka sinule, konstaabli-onu, sobib väike järele mõtlemine - siis saab sinust kõige parem konstaabel siin maailmas! (Astub Purkile lähemale) Ja mis kole löögiriist sul käes on - ? (Teeb käega liigutuse nuiä suunas) Nii - (võtab nuiä mis on muutunud pikaks saiaks Purki käes ja murrab pooleks) Ma arvasin, puu - meie nimetame seda ainet puuks ja see sünnib ka süüa - see pole küll suurem asi - puusort - (pistab mõlemad "saiä-tükid" Purkile pihku tagasi) peale järelemõtlemist - siis maitseb kah - !
(Toast kostab kisa-kära, siis ilmub röödule Lutta, tema järel ema, naabri-tädi ja lapsed)
- Inku: (Taganeb eemale paremale)
- Köik: Mis on juhtunud - onu Viilip - Konstaabel Purk - (kogunevad kartlikult röödu ette) mis on juhtunud?
- Ema: (lähemale astudes) Nad ei liiguta ju endid -

- Naabri tädi: Helde vägi! püha ristike! see on ju - aah (Kõik kogunevad ema ja naabri tädi ümber)
- Onu Viilip: (Langeb kangestusest lödvaks) See on ju - juba suurim häbematus - teie küsite veel, mis on juhtunud -
- Kõik: (läbi-segi) Kõnele - kõnele -
- Ema: Ega ometi haavatud -
- Onu Viilip: Haavatud - naeruväärt! (Naerab) Höh - hõh - öh! - tema - konstaabel Purk sai täis tabamuse pihta -
- N-tädi: (kohkunult) Kes laskis - ?
- Purk: (Kellelt kah kangestus kadunud, hakkab käesolevaid saia poolikuid sööma) Kes - keda? Ärge aga käratsege nüüd öö ajal! See on päris hea see - marsilaste söödav puu - !
- N-tädi: Nad on segased - mõlemad suurest shokist - (Märkab korraga Inkut ja vaatab siis oma kõrval seisvat Luttat, siis karjatusega) Kes see seal on - ?
- Onu Viilip: See - see on ainult Inku - üks marsilane - !
- Kõik: (Suure kisaga) Appi - marsilane - appi - ! (Kogunevad majori ja Purki taha)
- Inku: (astub sammu lähemale) See olen jah mina - väike Inku - tulin teile külla - teie sünnipäeva pidule -
- Kõik: (Taganevad veel enam)
- Inku: Teile meeldisid ju minu vigurid - lendavad kringlid ja kompvekid - hüüdsite "tore" ja plaksutasite käsi - miks te kardate mind? Mis tähendab: sõda - invasioon - ?
- N-tädi: Aah - seal see on - kaval kui uss - invasioon on juba käigus - kuulete - ja meie meie viidame siin oma elu viimaseid kalleid minuteid -
- Kõik: (kisavad läbi segi)
- Purk: On, mis on! Aga seaduse nimel pean kuulutama su vahistatuks - segatuse tekitamise pärast ja - pealegi veel, et oled tundmatu - elukas - marsilt -
- N-tädi: Asjata jutt! Siis võtke ta ometi kinni - mehed!
- Kõik: Võtke kinni - vahistage - !
- Lutta: (Hüppab ette) Kinni! Marsilane kinni!
- Kõik: (kisades rüsinat Lutta kannul) Kinni - marsilane kinni - !

- Lutta: (Komistab ja kukkub kõhuli, veeretades end aga kiiresti teiste järel tungijate jalgade eest kõrvale)
- Köik: (Kui kõik on Inku ees teda haaramas, hüppab Inku tagasi ja tõstab käe oma salakiirtega üles samal momendil jääb kogu pealetungijate hulk koos majori ja teistega kivistunult seisma) Soo - nõnda - ! Ma kahetsen - aga see järelemõtlemise seisang on teile kõigile kasuks - ja mitmele teist on veel tarvis õige mitut seisangut!
- (Müristamine läheneb) Aah! Elektrilaengud lähenevad! Ruttu raketi juurde! Võibolla saan laadida stardicentra.
- (Tötates ära)
- Lutta: (Veeretab end püsti tõustes ette) Sa unustasid minu - sa väike kaval marsilane! Sinu salakiired ei tabanud mind - mina ei ole kivistanud - nagu teised - minu käest sa ei pääse...! (Töttab Inkule järele).

Eesriie

V pilt

Lava endine nagu I vaatuses, pool hämar, köue läheneb, hiljem vihm.

Inku: (Tuleb tõtates, seisatub pöösaste ees, teeb märgi nende suunas, pöösad langevad kaheks. Rakett tuleb nähtavale)

Nüüd ruttu centrakontakt-antennid valgupüüdjad välja - elektri-laengud lähenevad kohutava kiirusega - (Tõttab treppi mööda üles ja poeb raketi ovaaluksest sisse (Selle järele on näha, kuidas raketi tipust kaks kummalist hiilgavat antenni taeva poole sirguvad)

Lutta: (Tuleb löötsutades) Siia ta kadus - siia kuhugi. (Näeb raketti)

Oo - on tõesti - see on ju tõeline rakett! (Hiilib lähemale)

Tõeline alustass masilt - kus aga see väike marsilane ise on - ?

Inku: (Poeb jälle välja ukseovaalist) Nüüd ei ole muud, kui oodata - mõned pikad silmapilgud - (Märkab Luttat) Aa - (vaatlevad teineteist tüki aega) siis sina oledki see Lutta - kui ma ei eksi - Lutta kelleks mind kõik algul pidasid, kellega sobis kõneleda - mängida ja nalja teha - aga nõndapea kui teada saite, et olen Inku - kaugelt ilmaruumist, siis ei sobinud ma enam - siis olin ma teile vaenlane - miks - miks - ?

Lutta: Sellepärast - et sa - sa oled marsilane - sellepärast, et marsilased tahavad meid oma alla heita, meie üle valitseda - meid hävitada - sellepärast - sellepärast, et - et sa -

Inku: Kunagi ei ole ma mõtelnud sinu maailma hävitada Lutta! Ei teie üle valitseda, ei, tahaksin ainult teiega sõbraks saada - teiega koos lõbus olla ja mängida. Sest olen ju samasugune kui tete - väike Inku - kes vajab sõpru ja mängukaaslasi - kes pole sugugi tugev ja võimas ja kes kaotab kiirte imejõu, kui võtab kiivri peast -

Lutta: (On luuravalt lähenenud, Inku taganeb, liiguvad nõnda teineteist luurates ringi. Viimaks kasutades silmapilku hüppab Inku kallale ja kisub tal kiivri peast)

Või nii - kõik kiirte imejõud kaob, kui kiivri peast võtame -

(Hüppab kiiver käes kõrvale) No, muuda mind nüüd kivi kujuk - !

(Kõva mürin ja välk)

Inku: (Langeb käsi palves ette viies põlvili) Lutta - Lutta - mis sa tegid - ! Ma ei ole midagi kurja teinud - ma - ma -

- Lutta: (taganeb hämmastunult) Sina - sina - sa oled tüdruk - Inku - väike tüdruk - läheneb Inkule arglikult ja põlvitab siis ta ette) mitte üks vaenuline marsilane - ainult väike tüdruk - !
- Inku: (poolsosinal) - ainult väike - tüdruk -
- Lutta: Sa oled imeilus - !
- Inku: (väsinult, vaevaliselt naeratades) ilus - aga ometi vihkavad kõik mind! Oo - Lutta (käsi kaela ümber pannes) mu kiiver - mu kiiver - ma lämbun - mu - (Langeb kokku)
- Lutta: (Ehmunult, väriseva häälega) Ei - Inku - ! Sa ei tohi lämbuda - ei! Su kiiver on siin - siin! Seab kiivri kiiruga Inku pähe tagasi) Inku - Inku - sa ei tohi - ei! Ärka jälle - mina - meie ei ole sugugi nii pahad - Inku, kuule mind - (raputab teda hellalt) minul - meil oli vaid hirm -
- Inku: (Avab aeglaselt silmad) Aah - (Ajab aeglaselt end Lutta abiga püsti) Ma - ma tänan sind -
- Lutta: (Haarab Inku käe) Andesta mulle - ma tõesti ei tahtnud sulle haiget teha Inku - ! Ma tahan saada sinu sõbraks - ! ja kõik teised peavad saama su sõpradeks! Jää siis, meie juurde, Inku - ära mine tagasi - !
- Inku: Ma tänan sind su sõpruse eest - kui imekaunilt see kõlas - olen kaugelt ilmaruumist omale sõbra leidnud - ja sa ei põlga mind - ka mitte sellepärast, et olen teist moodi - roheline?
- Lutta: Oled kaunim tüdruk, keda kunagi olen näinud - ja oled ja jääd mu sõbraks - Inku - !
(Vali kärgatus ja välk)
- Inku: Lutta - (Kaelustab teda) Ära unusta kunagi oma neid sõnu - korda neid kõigile - kõigile!
- Lutta: Teda tagasi hoides) Inku - !
- Inku: Ma pean nüüd lahkuma - aga kunagi - kes teab - tulen tagasi - oma tõelisele sõbrale külla - (tõttab raketi trepist üles)
Nägemiseni - Lutta - n ä g e m i s e n i k u n a g i - !
(Astub raketti)
- Lutta: Inku - ! (Vali mürin, taevaallune lööb valgeks ja rakett stardib kadudes mürinaga kaugusesse ikka vähenedes ja vähenedes - sulades väikeseks kuldseks punktiks pimedal taevaalaotusel.
Vihm. Algab vihmamuusika.

Tütarlapsed: (Vihmavarjudega, tulevad tantsu keerutades)

Lutta: (on jäänud keskele seisma pilk ikka kauguses, tumedal taeval)
(Kui "Vihmavarjude tants" lõppenud astub vihmakuues konstaabel
Purk tantsijate keskele, Lutta ette.)

Purk: (Kätt Lutta õlale pannes) Lutta - sünnipäevalaps - seisad
siin vihma käes - ? Sind otsitakse!
(Eemalt kuulda sünnipäeva laulu - muusikat).

Purk: Kuuled kõik - seal ootavad juba sind - ja kingitused -

Lutta: (Pilk endiselt ikka taeval) Oma kaunima kingituse olen ma
juba kätte - saanud.

Purk: (Ta ülikonda patsutades) Ah - see siin - tore -

Lutta: (Taeva poole tähendades) seal - kauge unustamatu sõbra -
kaunima keda kunagi olen kohanud -

Lapsed: On lauluga lähenenud ja marsivad nüüd lavale)

Sind tervitame

Su sünnipäeval

Ja sulle palju, palju õnne soovime -

("Raketitants" = Rong + Vihmavarjud)

Eesriie. Lõpp.